

دیمانه لهگه‌ل روزنامه‌وان (ستیفان شه‌مزینانی) له‌مه‌ر په‌یوه‌ندی نیوان ره‌گه‌زی نیرومی و پرسی خوش‌ویستی

سازدانی دیمانه: ئه‌وین عه‌لائه‌دین

- بهشی دوووم وکوتایی -

ئه‌وین: تو چی ده‌لیي له‌سهر ئه‌و خوش‌ویستییه‌ی له‌بهر ئه‌وه‌دی باوکی کوریک به‌کوره‌که‌ی ده‌لیت ده‌زگیرانه‌که‌ت
بالاًی کورته و به‌دلم نیبه، ئیتر کوتایی پیدیت؟

ستیفان شه‌مزینانی: له‌راستیدا خوش‌ویستی پله‌یه‌کی ئه‌وه‌نده بالاًتره، تانه و ته‌شه‌رو توانجی خه‌لک ناتوانیت
بگاته دامینی، بالاًو گه‌ردنی عه‌شق هینده بلنده هیچ کاریگه‌ریبه‌کی ده‌ره‌کی ناتوانی بگاته قوله‌پی
جا نه خاسمه ئه‌وه‌دی بتوانیت روئی هه‌بیت له‌خاوکردنه‌وهو کوتایی پیهینانی.

به‌شه‌که‌ی ترى قسه‌کانم هه‌لده‌گرم بو ئه‌وه‌دی هیما‌بکه‌م به‌وه‌ش که په‌یوه‌ندییه کۆمە‌لایه‌تیبه‌کانی ئیمه ریگرن
له‌بردهم عه‌شقداو میکانیز‌میکن بو سارکردنه‌وهو گه‌نجان له و رووه‌وه، ته‌نانه‌ت زور باوک ههن ده‌لین مادام
کچه‌که‌م ده‌یه‌ویت به‌خوش‌ویستی شوبیکات، من نایه‌لەم ئه‌و زواج‌ه دروست بیت.

دیاره هه‌موو مرۆفه‌کانیش وک يه‌ک نین، که‌سانیکی زور ههن لازان و نه‌گاه‌یشتونه‌تە ئه‌و پله‌یه‌ی قسمه و
قسه‌لۆک کاریگه‌رییان تینه‌کات، ناچار ته‌سلیم به‌واقع ده‌بن هه‌رچه‌نده ئه‌و واقیعه تالیش بیت.

ئه‌وین: خوش‌ویستیه‌کانی ئیره زیاتر له‌سهر بنه‌مای حەزىن نه‌ک له‌سهر بنه‌مای عه‌قل و ژیربی؟

ستیفان شه‌مزینانی: حەزدکەم له‌وه‌د ده‌ست پیکەم که ده‌لیي پیویسته خوش‌ویستی له‌سهر بنه‌مای عه‌قل
بونیاد بنریت، به‌لام به بوجوونی من له خوش‌ویستیدا عه‌قل دوئل نابینیت، به‌لکو به پیچه‌وانه‌ووه عه‌شق به‌هه‌موو
جوئیک دزی عه‌قله، چون عه‌قل لایه‌نە لۆزیکییه‌کانی هه‌ر شتیک لیکدەداته‌ووه، عه‌شقیش دزی لۆزیک، لۆزیک
ریگه له به‌ردهم سه‌رجییه‌کانی عه‌شق.

به‌لام سۆز وک قوتانیکی توره وايه که به‌رده و رووی شه‌پوله هه‌لچووه‌کانی نۇقیانووس ده‌بیته‌وه،
عه‌شق وک کرده‌ی فرینه، به‌لام عه‌قل باوهر به‌فرینی دیداًلیوپسیانه‌ی مرۆف ناکات.

کاتیک کەسیک ده‌توانیت عاشق بیت که جله‌وی خۆی و کاروکرده‌وکانی بـداـتـه دهـسـتـی سۆزیکی قـوـولـ، بـیدـاتـه دهـسـتـ

دلـیـ، بهـلامـ کـاتـیـکـ عـهـقـلـ بـهـشـدارـیـ کـرـدـ عـهـشقـ وـهـکـ مـهـلـیـکـ دـهـفـرـیـتـ.

خوالسه عه‌شق له‌سهر بنه‌مای سۆزدارییه‌کی رووت بونیاد ده‌نریت نه‌ک له‌سهر سترۆکتۆری عه‌قل. من ویستم ئه‌م
روانگه‌یه لای گه‌نجه‌کان رون و ئاشکرا بیت، له هه‌مان کاتدا بۆیان راست بکەمەووه که عه‌شق زۆرانبازییه‌کی
ترسناکه و پرۆسەیه‌کی ناعه‌قلانی له‌سەدداده‌ده.

ئه‌وین: نه‌گه‌ر عه‌قل نه‌بیت که‌واته تو له‌سهر ج بناگه‌یه‌ک خوش‌ویستی بونیاد ده‌نیتیت؟

ستیفان شه‌مزینانی: له‌سهر بناگه‌ی سۆز، له‌وانه‌یه ژیربیم فەرمانم پیکات ئه‌و کەسەی هه‌لمبزاردووه کەسیک
گونجاو و هاوشاں نه‌بیت له‌گه‌ل من بەیانووی جیاوازی چینایه‌تی يان هه‌ر جیاوازییه‌کی تر، به‌لام سۆزی من
ھەمیشە وک پالن‌ریک، وک رەشەبایه‌ک ده‌مبات بو لای.

جهزم لهوه نېيە به زمانى مەجازو شىعرىي قسە بکەم، بەلام ئەوه عەقلە دەلىت فلان كورتە بالايم، لە چىنى خواره وەيدى، لە بەرامبەرىشدا ئەمە سۆزە ئەو شتانە لە بىرده باته وە.

ئەوين: تۇ دەلىي عەشق بە عەقل ناكريت بە لىكۆ بە سۆز، بەلام تا چەند بروات بە سۆزى كورانى ئەم زەمانە هەيدى كە لە رۆزىكدا داواي پەيوەندىي لەدە كەن دەكەن؟

ستيفان شەمزىنافى: منىش دەلىم تۇ ناتوانىت يەك دانە سۆز دابەش بکەيت بە سەر دە كەسدا، بۆيە بە برواي من ئەو پەيوەندىييانە نابىنە عەشق، ھەركاتىك بۇونە عەشق بەو شىودىيە و لە وقاپىلەدا نامىننە وە.

وەك لە سەرەتاشە وە وتم ئەمانە لە بنچىنە وە خۇيان عەشق نىن، بەشىوه يەك لەشىوه كان كات بە رىكىردىن و ئومىدى ئەو دىيان لىيىناكى رۆزىك بىتە پېشە وە بچەنە بازىنە عەشقە وە.

ئەوە روشتى دەستبازىي و دەرئەنجامىكى زۆر خراپى تىكەيىشتىمانە لە پەيوەندىي سروشتى نیوانە رەددو و رەگەز.

ئەوين: جۆرىكى تر لە خۇشە ويستى سەرىيەتداوە لە رىگەي مۇبايلە وە بى ئەوهى ئەو دووكەسە يەكتريان بىنىيىت خۇشە ويستى دەكەن، تۇ چۈن لەمە دەروانىت كە تەنانەت نایانە وەت خۇيان نىشانى يەكتەر بەدەن؟

ستيفان شەمزىنافى: ئەو فۇرمە ھەرناوىكى ھەبىت ناوى خۇشە ويستى نېيە، وەك وتم بە تالىكىرىنە وە ئەو سايکۆلۆزىيەتە ھەلچوو وە كە ھەمىشە شەرمن و ترسنۇك بۇوه لەوهى راستە و خۇ و بى سەلمىنە وە بەرەو رووى رەگەزى بەرامبەر بىتە وە، ئەوه بەرىبەست و لەمپەرە كۆمەلگەي تىبىكەنلىكە ئىمەن ناھىيەن ئەو دوو مەرفە بەشىوه يەكى ئازادانە لەگەن يەكتەر مامەلە بکەن و يەكتەر بخۇيننە وە.

گەنجى چەپىنراوى كورد ناچارە بۇ ئەوهى گۆيى لە دەنگى كچىك بىت يان بە پېچەوانە وە، لەو رىگەيە وە ئەو بۆشايىھە عاتىفىيەتى پرى بکاتە وە، بەلام واقىعەن ئەم گەنجانە گۇناھن چونكە وادىزانى عەشق دەكەن، چۈن ئەو كەردىيە سەدو ھەشتا پلە بە پېچەوانە عەشقە وە.

بە كورتى ئەو رىگەيە رىگەي عەشق نېيە، دۆزىنە وە دۆزىكە لەو دىوارە ئەستوورو پۇلاينە كە كولتۇورى كوردەوارىيلىن نىوان دوورەگەزەكەدا دروستىكىردوو وە رۆزانە چىمەنتتۇي زىاترى تىدەكەن.

ئەوين: زۆربەي كوران بە بىيانوو سەير و سەمەرەو نایانە وى كچان بىيىن و تەنبا بە مۇبايلە عەشق دەكەن تۇ چۈن سەيرى ئەمە دەكەيت؟

ستيفان شەمزىنافى: ئەو گەنجانەي باسيان دەكەيت ژمارەيەكى زۆر كەمن لە جا و ئەو لېشاوه بىشۇومارەي گەنجە بە دەختە كان، بە پېچەوانە وە بەشى زۆرى كوران تامەززۇن كچىك بىيىن، پېمۇانىيە ئەوهى تۇ باستكەر وابىت، ئەگەريش وابوو وينە كۆمەلگە كەمان پېشان دەدات چەندە ترسى دروست كردوو لە سەر رۆحى عاشقە كان و چەند تورە دىرەقە بەرامبەر بە خۇشە ويستە ئازدارەكان.

لامۇانىيە كورىك ھەبىت حەز بکات كچىك كە پېشتر گۆيى لە دەنگى بۇوه نەبىن، بە پېچەوانە شەوە ھەر راستە، بە قەناعەتى خۆم ئەگەر ھەر دەنگى بۇوه نەبىن، بە پېچەوانە شەوە ھەر راستە، بە قەناعەتى خۆم ئەگەر ھەو فورسەتەشى ھەببۇ بەلام ھەر نەيانيويسەت يەكترى بىيىن؟

ستيفان شەمزىنافى: دىيارە دەبىت لە رووى دەررۇننېيە وە شىكارىي بۇ كەسيتى ئەو مەرفە بکريت، لەوانەيە ئەو كەسە لە رووى سايکۆلۆزىيە وە گرى و گۆلى ھەبىت، يان كەسيتىيە كى ناكۆمەللايەتى بىت و ھەستى خۇ بە كەم مەزانىن تىايىدا دروست بۇوبىت.

بەلام دىسان پېمَايىھە ژمارەي ئەو كەسانە زۆر زۆر كەمە، بۇناسىنە وە نە خوشىيە كانى ئەم كەسانەش دەبىت لە رووى دەررۇننېيە وە بىانخۇينىنە وە، ئەميش ئىش پىسپۇرانى بوارى دەررۇن شىكارىيە بەم كارە ھە لىستان.

ئەوين: بەلام تو پىتowanىيە خۆشەويىستى ئىستا ھەمووى بۇوە بەرابواردن و خيانەت و دەست گەرمىرىدەنەوە؟

ستيفان شەمىزىنانى: با ئىمە چەمكەكان جىابكەينەوە، قۇلىرىن قۇلىرىنە، دەست گەرمىرىدەنەوە دەست گەرمىرىدەنەوە، رابواردن ناوى خۆى بەخۆيەوەيەتى، خيانەت ھەر خيانەتە، خۆشەويىستىش ھەر خۆشەويىستىيەو تا قىامەت وەك خۆى دەمەننەتەوە.

ئەوين: تو وتن ئەو پەيوەندىيە لەرىي مۇبايلەوە دروست دەبىت بەخۆشەويىستى نازانم بەلام ئەم حالەتە بۇوە بە خۆشەويىستى و زواجىشى لىكەوتۇقىوە ئەمەيان چى؟

ستيفان شەمىزىنانى: مەرج نىيە ئەو پەيوەندىيە زواج دروست دەكتە خۆشەويىستى بىت، تەنانەت زۆرىيە ھاوسمەركىرىيەكانى كۆمەنگەكەي من و تو ھىچ كىماسىيەكىان نىيە جەنە لەخۆشەويىستى، لەلايەكى ترەوە لەوانەيە لەزۇر حالەتدا ئەو پەيوەندىيى گەرتە بۇويتە هوى دروستبۇونى خۆشەويىستى بەمانا كوردىيەكەي، بۆيە دەتىم بەمانا كوردىيەكەي، چونكە تەنبا لەكۈردىتاڭدا ئەو جۆر خۆشەويىستىيەم بىنىيە، ئەو جا پېشان دەمانۇوت عەشق لەنىڭايەكەوە دەست پىدەكتات تا ئەوهى مەرۆف ويران دەكتات، رەنگە لەمەدۇوا واپىویست بکات بلىين عەشق لەزەنگى تەلەقۇنىكەوە دەست پىدەكتات.

بەريزم شىوازەكانى رۆيىشىن بۇ عەشق ئەم شىوازە نىيە (واتە لەرىي مۇبايلەوە)، ئاخىر كاتىك عەشق دىتە ناوناختەوە لەرىي مۇبايلەوە نايەت، مۇبايل ئامېرىكى بىكىان و مردووە و ناتوانى ئەو كارە راپەرنىت.

تو مەرۆفيك نېبىنيت ناتوانى ھىچ بىريارىكى لەسەر بىدەيت، لەباشتىرن حالەتدا تو وەك ئەو كويىرە وادەبىت كە لەزىانىدا فىلى نېبىنييە و دەست دەدات لەشفرەكەي و دەلى فىل شفرەيەكى رەقە، با كەمېك بى پەردەو پىچ و پەنا قىسەبکەين، ئەو جۆر تەنباو تەنبا پالنەرە سىكىسىيەكان لە پاشتىيەوەن، گەنجى ولاتەكەي من و تو ھىچ رىگەيەكى نىيە بۇ ئەوهى بىتowanىت مومارەسەي سىكىس ئەنجامبىدات لەرىي زواجەوە نەبىت، دەبىت پىش ئەوهى فيلمى بسووتىت ئىانى ھاوسمەرىي پىكىننەت.

من ئەوه ناو دەنیم پەيوەندىي مۇبايل، ناويدەنیم زواجە مۇبايل، يان خۆشەوستى مۇبايل كەخۆشەويىستىيەكى عەنتىكەو تايىبەتى كوردىيە و عەشق نىيە.

ئەوين: بەلام زۆر جار ھەبۇوە كەسىك لەرىي مۇبايلەوە خۆشەويىستى كردووە، بەلام بى ئەوهى بىبىننەت زۆرىش خۆشۈسىتىوو، ئەمە چۆن لىكەددەتەوە؟

ستيفان شەمىزىنانى: ئەوهى تو دەيلىيەت سىحرە، سەرم لەوه دەرناچىت.

ئەوين: تو چۆن سەيرى ئەو پەيوەندىيە دەكەيت كچەكە بەكۈرەكە دەتىت وەك برام وايت يان كۈرەكە بەكچەكە دەلى وەك خوشكم وايت ھەمووېشى سەر زارەكىيە؟

ستيفان شەمىزىنانى: ئەوه موجامەلەيەكى زۆر سەيرى كۆمەنگەي كوردىيە، مەرۆفى ئىمە بۇ ئەوهى ھەمېشە پاكىتى خۆى نىشان بىدات، ناچارە كۆمەلىيەك تەمسىل بکات و كۆمەلىيەك درۇي شاخدار بېنىتە پېشەوە، تا بە بەرامبەرەكە بىت كچەكە يان كۈرەكە، من ھىچ مەرامىكى خراپ و سىكىسى و بىكەنەم بەتۆ نىيە، وەك برا يان وەك خوشك پەيوەندىي لەگەل تو دەگرم.

مەرۆفى ئىمە دەيىھەوى ھەمېشە وينەيەكى پاكى خۆى نىشان بىدات و وەها لەبەرامبەرەكەي بگەيەنەت لە سىكىسى (قىزەون) بەدوورە، باشتىرن وينەو چەتر خوشك و برايەتىيە، چونكە ھەمۇ دەزانىن لە تەواوى دونىادا ھىچ خوشك و برايەك مومارەسەي سىكىس ناكەن و پاكىتىن پەيوەندىييان بەيەكەوە

ههیه، بؤیه ئه و که به تو دهلى وەک خوشکم وايت و يان بهمن دهلىت وەک برام وەهايت، پاكانه يەكى پىشوهخته، تەنیاوا تەنیا لە پىناوى پىشكەشكىدىنى وينه يەكى بىگەردو نموونەي خۇماندايە هەر لە سەرهەتاي ناسىنەوە ياخود بە درىزايى ئه و پەيوەندىيە كە بە يەكە وە هەمانە.

ئەوين: دواجار دەمهویت بلیم دوا پەيام و دوا ئامۆزگارىت چىيە بۇ گەنجانى ولاته كەمان كە چۈن خۆشەويستى بکەن و بەج شىيودىيەك بىگەيەننە ئەنجام؟

ستيفان شەمزىنافى: لە پىشدا دەمهویت بلیم زۆر قىنم لەوشە ئامۆزگارىيە دىرى ھەر جۇرد ئامۆزگارىي كەرنىكى خەلکم، ئاخىر من خۆم چىم تا ئامۆزگارىي خەلک بکەم؛ بەلام ئەگەر وەک بۆچۈون و نەزمۇونىكى تايىبەتى بىت بە گەنجەكانى ھاوتەمەنی خۆمى بلىم تا بە رۆشنى كارىك ئەنجام بىدەن ئەۋەيان شىتكى ترەوەنگى يەك دووقسمەم ھەبىت بۇ دركىاندن.

من پىمۇايە خۆشەويستى پلاھىيەكى زۆر بالاو كارىگەرە، لە بۇوندا ھېچ وجودىيە تر نىيە وەک ئەو، بؤیە ئەوانەي بە موبایل ئەنجام دەدرىن و لە سەر گردو بە رزايىيەكانى قە راغ شار روودەدەن يان لە بەر دەم دەرگاكانى خۇندىنگاكانى كچان دەيانىننەن ھېچىان ناتوانى بىنە خۆشەويستى، ئاخىر ھاوريي ئازىز م خۆشەويستى بىرىتىيە لە پەيوەندىيە رۆحىيە قۇولۇ و بىگەر دەكەن.

داوا لەگەنجانى ولاته كەم دەكەم خۆيان پە رۇرەدە بکەن و بە فۇرمىكى راست و دروست و بە رۆح ئاۋىتە خۆشەويستى بن و پەيمان لەگەل خۆشەويستى و ئەوكەسانە بېھەستن كە خۆيان دەيانەوین و بە كامى دل و بە پەرى مەمانە وە قەناعەتەوە دەيانەویت بۇ ھەميشە بۇ يەكتىرىن و بۇ يەكتىرىنىن، وابزانىن ھەر لە بىناغە وە يەك رۆح و جەستە بۇون و شمشىرى قەدەر دوولەتى كەر دوون.

وا لە پروسەكە بروانى بې يەكە يېشتنىيان واتە بۇون وە بې يەك، ھەرواش وەك نىيەيەكى ناتەواو خۆيان بېيىن كە لە كاتى عەشقىدا دەبنەوە بە يەك جەستە و رۆحىيە تەواو و كامى.

تىپىنى:

1- ئەم ھەپىھەيەنە پۇختەي دىيماڭەيەكى دوو ئەلۇقەيى بە رەنامەي (دىياردەكانى كۆمەل) اى رادىقۇي ھەرىمى كوردىستان- سليمانىيە، كە بە رەنامەكە لە لايەن رۆزئامەنۇس (ئەوين عەلائە دىن) اوھ ئامادەو پىشكەش دەكىرىت.

2- ھەموو پرسىيارو وەلامەكانى ئەم ھەپىھەيەنە بى ھېچ دەستكارىيەك لە بەر كاسىتەكانى دىيماڭەكە نۇوسرابونەتەوە، تەنیا ئەگەر وەلام و رىستەيەك دووبىارە بۇوبىتەوە لىيى لابراوه، جىڭە لە وەش ھەموو ئەو پەيوەندىيە تەلە فۇنیانە بۇ بە رەنامەكە ھاتتونن لەگەل وەلامەكانىاندا نەنۇوسرابونەتەوە، چونكە زۇرتىرىنى ئەو پەيوەندىيەنانە يان ھەمان ئەپرسىيارانە بۇون كە ئامادەكارى بە رەنامە پرسىببۇونى يان پەيوەندىيەنانە بە حالەتى تاڭە كەسىيە وە بۇوه، بؤیە بە پىوېستمان نە زانى لىرىدە ھەبن.